

Svar till:
Boverket
remiss@boverket.se

Sista svarsdatum: **2026-04-17**

Remiss: Boverkets förslag till föreskrifter (BFS 20xx:A26) om energihushållning och värmeisolering i byggnader

Uppgifter om svarslämnare

Datum	2026-04-17
Myndighet/Organisation/Företag	White arkitekter AB
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	anna.graaf@white.se
Kontaktperson (namn)	Anna Graaf

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- Avstår
- Tillstyrker utan kommentar
- Tillstyrker med kommentar
- Avstyrker med motivering

Författningsförslaget – BFS 20xx:A26

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
1	3 §	Nya byggnader för visstidsanvändning är undantagna. En byggnad för visstidsanvändning kan dock enkelt ändra användning till permanent över tid. Därmed ser vi risken att energianvändningen blir högre under byggnadens livscykel än tänkt.	

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
1	22 §	<p>Det är positivt med krav på klarläggande vid ändring av byggnad om ändring medför negativ påverkan på kulturhistoriska och arkitektoniska värden. Men vi ser fortsatt en risk vid utförandet (anpassning av energiprestandakravet 3 kap. 1 §) att det inte får tillräckligt genomslag då kraven på kompetens inte är tydligt.</p> <p>Vidare finns det en risk för att energihushållningskravet leder till att material byts ut, till exempel fönsterglas, vars egen klimat- och miljöpåverkan inte vägs upp av energibesparingens positiva miljöeffekt.</p>	<p>Förslag omformulering av punkt 3: <i>ändringen kommer att medföra en negativ påverkan på byggnadens kulturvärden och arkitektoniska värden, och hur en sådan negativ påverkan kan undvikas.</i></p>

2	1 § (4 §)	<p>Det är av vikt att 2 kap. 1 § finns kvar i slutgiltigt förslag.</p> <p>Vi anser däremot att "eller värmeisolering" utgår från 2 kap. 1 § punkt 1, som modererar 4 § genomsnittlig värmegångskoefficient negativa inverkan på utformning och användning av byggnader.</p> <p><u>Förklaring:</u> Vi ser i PBF att preciseringen av 8 kap 4 § första stycket 6 PBL, att en byggnad ska ha särskilt goda egenskaper när det gäller klimatskärmens värmeisolerande förmåga, vilket behöver verifieras i varje individuellt projekt med hänsyn taget till användningen och, likt Boverkets eget resonemang om ändring finns en styrning redan i energiprestandatalet.</p> <p>Det är viktigt att arkitekturen kan möta behoven i en användning och utformas för att nå låg energianvändning motsvarande energiprestandatalet med ett stort lösningsutrymme och samtidigt uppfylla PBL och PBF. Vi finner dock att förslaget (lik-som tidigare krav i BBR) där preciserande krav i olika grova kategorier (flerbostäder, etc) är negativt för lösningsutrymmet och styr negativt för vissa typologier och användningar, både för dagsljusaspekter och hälsa men även i andra kategorier, till exempel trygghetsaspekter.</p> <p>Um-kravet baseras på ett genomsnittligt totalvärde för de beräknade värmeförlusterna genom byggnadsskalet, där förlusterna genom opaka (väggar, tak m.m.) och transparenta (fönsterglas) delar av konstruktionen summeras och därefter divideras detta värde med inomhusytan vilket är inte formneutralt. Kravet styr utformningen mot låga totala värmeöverföringsförluster genom att styra förhållandet mellan yta och volym samt förhållandet mellan fönster och väggar mot en fast gräns. I detta regelsystem kan glas endast ses som ett mindre effektivt fasadmaterial (eftersom det förlorar mer värme än ogenomskinlig isolering), och ingen hänsyn kan tas till kompensation för solvärmevinster eller andra nyttor (ex. dagsljus). Biverkningar av detta krav är bland</p>	Förslag: att "eller värmeisolering" utgår i 2 kap 1 § punkt 1
---	--------------	---	---

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
		<p>annat att det är svårare att uppfylla kraven för höga byggnader, som har större fasadyta än tak- och källaryta, jämfört med en våningsbyggnader. Återigen gynnas djupare byggnader av det tilläggskravet, precis som var fallet med det övergripande prestandakravet. Dagsljuset försummas i detta tilläggskrav.</p> <p>Vi har även sett i sammanhang som byggnadstypen resecentrum att trygghetslösningen som är mest attraktiv, och skapar bäst förutsättningar genom en viss glasningsarea klarar energiprestandakraven men inte Um-kraven.</p> <p>Vi ser att Um-kravformen styr negativt och hindrar innovation och utformning som möter användning på bästa sätt om det inte finns chans för anpassning i tillämpning med föreslagen strykning av oss.</p> <p>Vi ser att tillämpningspassusen (2 kap 1 § punkt 1 har potential att förbättra situationen från dagens BBR med vår föreslagna strykning.</p>	
2	9 §	Bra med krav på att utformning av byggnad ska ske med beaktande av potentialen för solenergiteknik.	
3	1 §	(se koppling till 1 kap. 22 §)	<p>Förslag: tillägg till de sju punkterna, en punkt 8: <i>Kraven får dock anpassas om <u>klimatpåverkan ur ett livscykelperspektiv är oskäligt hög i förhållande till den förväntade nyttan.</u></i></p> <p>Förslag omformulering av punkt 7: <i>det krävs för att ett annat utformnings- eller tekniskt egenskapskrav ska kunna tillgodose på en godtagbar nivå eller för att tillvarata byggnadens kulturvärden <u>eller arkitektoniska värden.</u></i></p>

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
3	1-6 §	<p>Det är viktigt att kulturhistoriska och arkitektoniska värden inte påverkas negativt vid energieffektivisering av befintliga byggnader. Vi tycker att detta fångas upp i 3 kap om ombyggnad, varsamhet, förbud mot förvanskning och hänsyn till särskilt värdefull byggnad.</p> <p>Däremot är det viktigt att detta tillämpas, till exempel i åtgärdsförslag av energiexperter. Vi instämmer även i RAÅ:s remissvar angående detta.</p>	
3	4 §		<p>Förslag: tillägg med en punkt: <u>5. Helhetsverkan</u></p> <p>Flytta "samt" från punkt 3 till punkt 4.</p>

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

Konsekvensutredningen – BFS 20xx:A26

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Avsnitt	Kommentar	Föreslagen ändring
6	6.13	Vi delar synen på konsekvenser för kulturmiljö samt arkitektur och gestaltad livsmiljö, och risken för negativ påverkan. Vi ser också ett stort behov av utökad vägledning i dessa frågor för dem som ska tillämpa reglerna.	

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan